

Tulevaisuuden sote-keskus –ohjelma

Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus Kainuuseen – osa I ja II

Helposti lähelläsi – HELLÄ

1.7.2020 – 31.12.2023

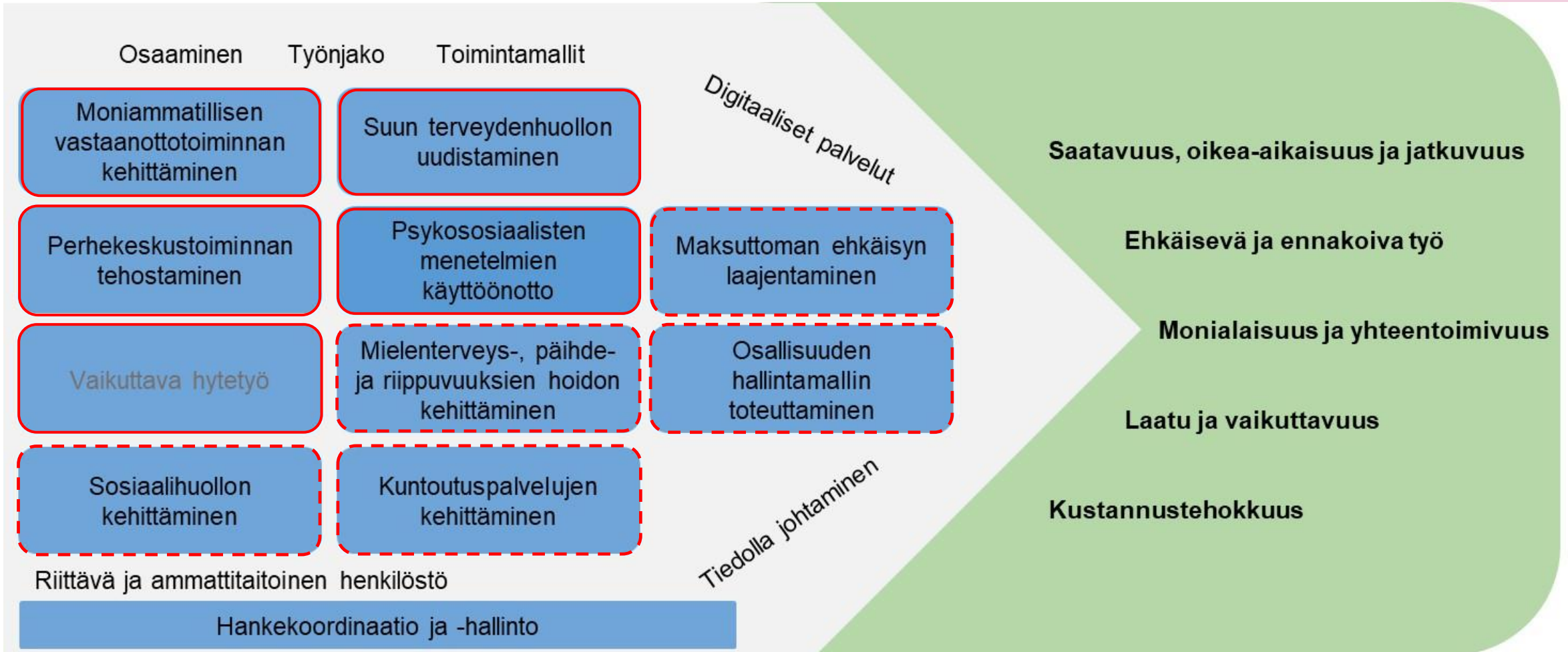
5 037 266 € (100 % STM)

Pirjo Kyyrönen
Projektipäällikkö

Sisällys

HELLÄ-hankkeen iso kuva
Tehtäväpakettien tilanne
Talous 30.6.2022
Viestintä
Riskikatsaus

Perustason palvelujen kehittäminen, painopistettä ehkäisevään työhön

Tulevaisuuden sote-keskus Kainuussa: mitä se tarkoittaa (rakenne, johtaminen)

Moniammatillinen vastaanottotoiminta
L. Pasanen

Tk-vastaanottotoiminnan uudistaminen

Hoitotakuu: 7 vrk

Yleistilanne suhteessa hankesuunnitelmaan

- Toimintamalli uudistettu osassa terveysasemia, pienillä terveysasemilla ollaan lähdössä liikkeelle
- Kajaani=? , hankkeella ei tietoa linjauksista/suunnitelmista ylepolin toimintamallin uudistamisesta

Keskeiset aikaansaannokset 8/2022 mennessä

- Uudistamisen tilanne
 - Vastaanottotoiminta uudistettu Sotkamossa, Kuhmossa ja Suomussalmella, Kajaaniin perustettu virtuaalitiimi
 - Vakiinnuttaminen soten voimin, hanke tukena
 - Kajaani: hankkeen tuki lopetettu kesällä 2021 pl. virtuaalitiimi
 - Sote aloittanut pienten terveysasemien (Paltamo, Ristijärvi, Hyrynsalmi) uudistamisen pienin askelin
 - Yhtenäinen suunnitelma työn alla
 - Toimintakäsikirja tehty, prosessikaavio luonnosteltu – päivitetään/täydennetään tarpeen mukaisesti
- Tiedolla johtaminen
 - Toiminnan lukuja tiimeissä pystytään seuraamaan viikkotasolla (Excel) – tarve digitaaliselle ohjaustaululle
 - Luotu esihenkilöiden kuukausiraportti 'Yksikön tilanne vs. toimintamalli' – on harjoittelussa
- Tulokset
 - Sotkamo, Kajaanin virtuaalitiimi: toimitaan mallin mukaisesti
 - Kuhmo ja Suomussalmi: toimitaan osin toimintamallin mukaisesti, edistyminen pysähtynyt kesän aikana?
 - Sotkamo ja Suomussalmi jonoton, Kuhmoon kertynyt kesällä jonoa lähes täydestä resurssista huolimatta, Kajaanissa jonoa

Vielä tehtävänä

- Sotkamo, Kuhmo, Suomussalmi ja Kajaani virtuaalitiimi: toimintamallin eteenpäin vieminen soten omana tehtävänä
- Pienten terveysasemien (Ristijärvi, Paltamo, Hyrynsalmi) toimintamallin uudistaminen, hanke tukena
- Kajaani?
- Kuukausiraportti systemaattiseen käyttöön, opetellaan tavoitteellista seurantaa: arviointi + reagointi

Poikkeamat, ongelmat, riskit

- Eri terveysasemien vastaanottojen koko henkilöstön yhtenäinen linjaus ja sitoutuminen toimintamalliin

Tk-tilannekatsaus

A. Horto yhtymähallitus 25.8.2022, mukailtuna

		Sotkamo	Kuhmo	Suomussalmi	Kajaani yle-pkl	Paltamo	Ristijärvi	Hyrnsalmi
Henkilöstökokemus	Asteikolla 1-10, keskiarvo (vaihteluväli)	7,21 (5,94 – 8,13)	6,61 (5,80 - 7,56)	6,32 (5,08 – 7,00)	6,32 (3,92 - 8,50)	Ei vielä seurata kyselyllä		
Saatavuus	Jonossa	Ei jonoa	95 (lääkärit) ²	Ei jonoa	1221/lääkärit, 79/hoitajat; näistä 771 > 3kk ³	167 ⁴		Hoitoon pääsyssä kesän jäljiltä n. 30 pv:n viive
	Työttömien terveystarkastusjonossa	6	9	8	21	1		2
Asiakaskokemus	Palaute	Ei tule paljon	Ei tule paljon	Ei tule paljon	Hoitoon pääsystä tulee paljon	Hoitoon pääsystä tulee	Ei juurikaan tule	Ei tule paljon
	Muistutuksia ¹	1	2	1	8	1	0	0
	Kanteluita AVI:lle ¹		0		1	1	0	0
Talous, toteuma 1-7/22	Suhdeluku 7/12= 0,58	55,30 %	54,30 %	54,90 %	57,70 %	41,40 %	58,60 %	49,10 %

¹ tulosityksikköpäällikön selvitys

² Keväällä vastaanotto oli jonoton, mutta jonoa kertyi kesän aikana

³ Keväällä saatiin jonoa purettua, mutta elokuun alusta alkanut taas jonoutua

⁴ Kesän aikana jonoa muodostunut

Moniammatillinen vastaanottotoimintaL. Pasanen, A. Heikkinen,
J. Riekkinen**Moniammatillinen yhteistyö: tk-vastaanottotoiminta + fysioterapia + mielenterveys- ja riippuvuuksien hoito + aikuissosiaalityö**

Hoitotakuu: 7 vrk

Yleistilanne suhteessa hankesuunnitelmaan

- **Moniammatillinen vastaanotto:** ollaan vasta hyvin aluillaan
- **Sote-keskus:** ei selkeää kuvaa
- Rekryt: Aikuissosiaalityön suunnittelijarekry ei ole tuottanut tulosta

Keskeiset aikaansaannokset 8/2022 mennessä

- Vo + ft –yhteistyömalli: käyttöön otettu Kuhmossa 6/22, Suomussalmi ja Kajaani valmistelu-/keskusteluvaiheessa
 - Asiakas ohjautuu vastaanotolta hoitajan tekemän hoidontarpeen arvion perusteella lääkärin sijasta suoraan fysioterapeutille yhteistyökirjan kautta, josta ft kontaktoi asiakkaan; fysioterapeutilla konsultaatioapu lääkäriltä
 - Omasote -viestipalvelun käyttöönotto laajenee samassa aikataulussa yhteistyömallin laajentuessa
- Vo + mtp: Suomussalmella ja Hyrynsalmella yhteistyökirjat käytössä

Vielä tehtävänä

- Vo + ft -yhteistyömalli laajennetaan kaikille terveysasemille
- Etäteknologian ja digitaalisuuden hyödyntäminen: Omasoten kautta toteutettavaan etävastaanottoon/kuntoutukseen koulutukset ja virtuaalikameran käyttöönottokoulutus syyskuussa
- Etäkuntoutuksen toimintamallin juurruttaminen (koko kuntoutuksen vastuualue)
- Sosiaalihuollon sähköinen asiakas- ja palveluohjaus
- Moniammatillinen yhteistyömalli, tk-vo + ft + mtp + aik.sos.työ –integraatio
- Sote-keskuksen suunnittelu

Poikkeamat, ongelmat, riskit

- Moniammatillinen vo/sote-keskus: yhtenäisen näkemyksen löytäminen
- Sosiaalihuollon suunnittelijarekry

Suun terveydenhuolto

S. Mikkonen

- Ennaltaehkäisevä työ, (etä)ohjaus/neuvonta, Omasote
- Toimintamallit ja –prosessit, tehtäväkuvat ja –jaot, liitännät muihin sote-palveluihin
- Jonojen purku

Hoitotakuu: 3 kk

Yleistilanne suhteessa hankesuunnitelmaan

Etenee suunnitelman mukaisesti. Lasten ja nuorten terveydenedistämisen terveyden edistämisteema siirtyy vuodelle 2023.

Keskeiset aikaansaannokset 8/2022 mennessä

- Kerralla kuntoon –pilotti Kajaani/Teppana 2021 – Jatkettu Joustava vastaanottona (jatkuu 11/2022 asti)
- Suun terveystarkastuslomake Omasotessa käyttövalmis 65 v. tarkastuksia/seulontaa varten
- Kysely koti- ja laitoshoidon työntekijöille ikäihmisten suun hoidosta analysoitu
- Sovittu vierailu ikäihmisten palveluiden johtoryhmään → suun terveydenhoito osaksi hoitotyötä
- Suun terveys otettu osaksi työterveystarkastusta (Kainuun Meri)
- Kajaanin jonoa purettu, jonotilanne 1 022 (Kuhmossa jonoa 66, muualla ei jonoa)
 - Hml-vastaanotto toiminnan kehittäjätiimi nimetty ja kehittämisen toimintaa alustettu, työhyvinvointikysely aktivoitu
- Iltavastaanoton kokeilusta sovittu Suomussalmen kanssa
- Vastuualuepäällikkö: ”Kuplapäivät” 2023 alkaen = 1 tarkastuspäivä /viikko = 7 tarkastusta / hammaslääkäri

Vielä tehtävänä

- 65 v hoidon tarpeen arvio → seulonta → suun terveystarkastukset 1/2023 alkaen
 - Koulutukset: Omasote (henkilöstö + asiakkaat/"varttuneiden kahvit" kunnittain) + suugerodontologia?
 - Omasote -avusteinen seulonta käyttöön kaikille yli 65 –vuotiaille?
- Koti- ja laitoshoidon ja suun terveydenhuollon yhteistyösuunnitelma kyselyn pohjalta
- Lasten ja nuorten ja työikäisten suun terveyden edistäminen
- Kajaani: Työryhmätyöskentely & askelmerkit kohti jonotonta toimintaa
- Iltavastaanoton kokeilu Suomussalmella 2023
- ”Kuplapäivät” kaikissa kunnissa 1/2023 alkaen
- Laatukäsikirja valmiiksi 2022, jalkauttaminen asiapaketti kerrallaan

Poikkeamat, ongelmat, riskit

- Riskinä henkilöstön kokema tietotulva ja kuormittuneisuus

Perhekeskutoiminta - lasten, nuorten ja perheiden palvelut

S. Pulkkinen, E. Kähkönen
J. Hoikkala, M-R. Keränen

- Varhaisen tuen tiimitoiminta lapsen, nuoren ja perheen tueksi
- Sivi-sote –yhteistyö
- Lähisuhdeväkivaltatyön kehittäminen
- Neuvokas perhe -toimintamallin laajentaminen ja laajempi käyttöönotto
- 2023 selvitys: lasten ja nuorten päihde- ja riippuvuuspalvelujen tarve, toteuttamisvaihtoehdot ja jatkotoimenpiteet
- Perhekeskuksen toimintamalli, toimijoiden roolit ja vastuut, johtaminen

Yleistilanne suhteessa hankesuunnitelmaan

- Osin jo päästy tavoitteisiin
- Molemmat suunnittelijat vaihtuvat, toinen jo vaihtunut

Keskeiset aikansaavonnokset

8/2022 mennessä
allekirjoitettiin
aiemmissa hankkeissa. HELLÄssä
yhteistyön takamatkaa kurottu
umpeen”, sivistystoimi.

- Lasten, nuorten ja perheiden palvelujen kehittämiseen ennaltaehkäisevästi ja monialaisesti kolme eri tasoa
 1. **Perhekeskuksen johtoryhmä:** perustettu HELLÄssä, aloittaa 9/22, yhteistyösopimus
 2. Maakunnallinen perhekeskustyöryhmä; pyydetään vahvistusta kuntien oppilashuollon ohjausryhmistä
 3. Kunnalliset perhekeskustiimit; pyydetään vahvistusta perusopetuksesta
- **Sivi-sote-yhteistyölle** visio, tavoitteet ja mittarit
- **Varhaisen tuen tiimi** alle kouluikäisille vs. kouluikäisille; pilotoitu Kni
 - Tiedottamista/markkinointia toiminnan jalkauttamiseksi kaikkiin kuntiin
- **Lähisuhdeväkivaltatyön** digiopas valmis, osaaminen: asiantuntijapuheenvuorot/koulutukset; someviestintä 1 krt/kk
- **Neuvokas perhe –elintapaohjaus:** ehdotukset Sydänliitolle päihdeosuuden lisäämisestä, vahvistettu osaamista, yhteinen työohje toimijoille, edistetty menetelmän laajempaa käyttöönottoa, suunniteltu vaikuttavuuden arviointia

Vielä tehtävänä

- Lähisuhdeväkivallan tunnistamisen ja puheeksi ottamisen osaamisen vahvistaminen koulutuksin + hoitopolkujen työstäminen
- Toimintamallien jalkauttaminen kaikkiin kuntiin v. 2022, juurruttamisen aloittaminen v. 2023
- Perhekeskusverkoston toiminnan yhteensovittamisesta, seurannasta ja koordinoinnista huolehditaan jatkossa kolmessa eri tasossa aikaisemman kahden sijaan → hanke tukee uudelleenjärjestäytymisessä ja tehtävien kirkastamisessa
- 2023 selvitys: lasten ja nuorten päihde- ja riippuvuuspalvelujen tarve, toteuttamisvaihtoehdot ja jatkotoimenpiteet

Poikkeamat Ongelmat, riskit

- Avainhenkilömallista luovuttu; ei tosin kuulunutkaan HELLÄ I –suunnitelmaan
- Onnistutaanko jalkauttamisessa ja juurruttamisessa: sitoutuminen, resurssit
- Perhekeskuksen johtoryhmä ei alakaan toimia itsenäisesti (vrt. LAPE-ryhmän toiminta)

- IPT: terapiamenetelmä masennusoireisille nuorille, esh
- IPC: ohjausmenetelmä masennusoireisille nuorille, perustaso
- CK: hoitomenetelmä ahdistuneisuusoireisille nuorille

Psykososiaaliset menetelmät
A-L. Åman

- Menetelmien käyttöönotto (koulutukset, menetelmäohjaus, seuranta, juurruttaminen)
- OYS-yhteistyörakenne + alueellinen koordinaatio menetelmien käyttöönottoon ja ylläpitoon

Yleistilanne suhteessa hankesuunnitelmaan

Kehittäminen edennyt suunnitelman mukaan nuorten kohdalla. Laajenee lapsiin ja aikuisiin, odotellaan OYS-avauksia.

Keskeiset aikaansaannokset 8/2022 mennessä

Lapset: Tarvekartoituksessa esiin on noussut ahdistus, käytöshäiriöt, vanhemmuuden tuki, nepsy-haasteet ja traumat.

- Tulossa 2/2023 ahdistukseen CK-ohjaajakoulutus
- Kehityksen alla myös interventionnavigaattori ja muihin ed. mainittuihin tarpeisiin omahoito-ohjelmat menetelmiksi

Tilastoja IPC -käytöstä ajalta 3-8/2022: Vastauksia Kainuusta 27 (peruskoulusta 74%, lukiosta 15%, amiksesta 11%):

- Ohjaus vietiin loppuun asti 81%
- Keskeytyksiä 19%
- Ei jatkohoidon tarvetta 39%
- Lähetä erikoissairaanhoidon 15%
- 87% Kainuulaisista nuorista on kokenut hyötynsä IPC-menetelmästä!

Nuoret: Osaajat tällä hetkellä: **IPC 22 + 10v sitten koulutettu 4, IPT-N 2, CK 4, IPC-menetelmäohjaajia 1**

- Syksyllä 2022 IPT-N koulutukseen osallistuu 1 (jatkaa IPC-menetelmäohjaajaksi IPT:n jälkeen)
- CK-menetelmäohjaajakoulutukseen osallistumassa 1
- IPC-kertauspäivät ja tukiryhmätapaamiset sovittu pidettäväksi joka lukuvuoden alussa 8/2022 alkaen → juurtuminen

Aikuiset:

- Terapiakoordinaatiomallia esitelty johdolle, Kajaanin ja Suomussalmen mtp-yksiköihin sekä Kajaanin ylepolin virtuaalitiimille → Terapianavigaattorin pilotoinnit ja ohjatun omahoidon koulutukset

Vielä tehtävänä

Terapiakoordinaatiomallin alueellinen soveltaminen lapsille, nuorille ja aikuisille:

- Terapia- ja interventionnavigaattorit + porrastetun hoidon malli.
- Ohjatun omahoidon ja muiden menetelmien (IPC, CK, IPT-N ja etulinjan lyhytterapiat) koulutukset
- Pysyvän koulutus- ja menetelmäohjausrakenteen luominen.

Poikkeamat, ongelmat, riskit

- Aikataulut ja se, että hankeaikaa jäljellä vähän. Tulevista koulutuksista valmistuminen ylittää näillä näkymin hankeajan.
- Terapiakoordinaattorin työnkuva hankeajan jälkeen? (Kaiken pohja pysyväälle koulutus- ja menetelmäohjausrakenteelle).
- Menetelmäohjaajia tällä hetkellä Kainuussa vain 1.
- Yhteisymmärrys perustason mtp-palveluista ja painopisteen siirtämisestä raskaista palveluista kevyempiin.

Vaikuttava hytetyö P. Kyrönen	Ikäihmisten HyVo -toimintamallin uudistaminen, vaikuttavuuden mittaaminen, tiedolla johtaminen, osaamisen vahvistaminen
Yleistilanne suhteessa hankesuunnitelmaan	Toimittu hankesuunnitelman mukaisesti. Kehittäminen hankkeessa päättyy 9/2022.
Keskeiset aikaansaannokset 9/2022 mennessä	<ul style="list-style-type: none"> • Hyte-työpajat <ol style="list-style-type: none"> 1. Kunta-, sote-, järjestö- ja oppilaitostoimijoille 6/2021 2. Ikäihmisille + 70 v 9/2021 3. Edelliset yhdessä 5/2022 <p><i>Hyte-toimintaa ohjaava lainsäädäntö (H. Hätönen, neuvotteleva virkamies/STM)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - mitä lainsäädäntö sanoo ikäihmisten näkökulmasta, kenelle hyte-työ lain mukaan kuuluu <p><i>Hyvinvointialue Kainuu (S. Pikkarainen, erik. suunnittelija/Kainuun sote)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - mitä uudistuksesta seuraa, hyte: mitä tarkoittaa, kun kohderyhmänä ikäihmiset • Pilotoitu ryhmämuotoista palveluohjausmallia: Hyrynsalmi + Kajaani • Poliittikasuositus jaettu: OR, yhtymähallitus (siht.), aluehallitus/-valtuusto (kirjaamo), hyte-koordinaattorit • Loppuraportti, jaetaan soten virkamiehille
Vielä tehtävänä	<ul style="list-style-type: none"> • Koulutukset (→ tallenteet) <ul style="list-style-type: none"> ti 13.9. Ikäihmisten kokonaisvaltainen hyvinvointi ti 27.9. Vaikuttavuus ti 11.10. Vaikuttavuustiedon hyödyntäminen sote-päätöksenteossa ja tiedolla johtaminen
Poikkeamat	Se, kuka/ketkä kantaa/kantavat vastuun ikäihmisten HyVo-toiminnasta sotessa/sote-yhteistyössä, jää HELLÄ-resurssien puitteissa avoimeksi → Uuden HyVo-toimintamallin käyttöönotto/soveltaminen esimerkiksi hybridinä jää avoimeksi

Mielenterveys-, päihde- ja riippuvuuksien hoidon kehittäminen

S. Kinnula

- Palvelutarpeen oikea-aikainen tunnistaminen
- Palvelukokonaisuuden selkeä kuvaaminen - mukana kokemusasiantuntijat, näkyvyys ja tietoisuus
- Tilannekuva: hoidon tarve, palveluiden saatavuus, palveluvalikoiman uudistamistarve
- Vahvistetaan laajaa yhteistyötä, tiedonkulkua, asiantuntemusta ja tietoperustaa
- Asiakasosallisuus kehittämisessä, operatiivisessa toiminnassa

Yleistilanne suhteessa hankesuunnitelmaan

Keskiössä päihde- ja riippuvuuksien hoito. Hanketyö päässyt kunnolla starttaamaan kesälomien jälkeen.

Keskeiset aikaansaannokset 8/2022 mennessä

1. Tilannekuva: vielä julkaisujen ja tilastojen varassa. Alatyöryhmätyöskentely käynnistyy 9/22
 - Saatavuuden mittaaminen vrt. *Kokemuksellinen saatavuus*
2. Hoito- ja palveluprosessin kuvaaminen: käynnistymässä 9/22, jota varten verkostoitumista eri toimijoiden/hankkeiden kanssa
3. Osaamisen vahvistaminen: Puheeksiotto -kampanjan ja koulutuksen suunnittelu *HELLÄsti huoli puheeksi* -teemalla
4. Näkyvyys: Mediatyöryhmä kokoontunut ja suunnitelma mt- ja päihdeteemojen viestinnästä tehty ajalle 10/22 - 1/23

Vielä tehtävänä

1. Tilannekuvan täydentäminen kyselyin?, miten kohdentaen (soten työntekijät, palveluntuottajat 3. sektorilla ja järjestöissä, asiakkaat vai kansalaiset, jotka eivät ole palveluiden piirissä)?
2. Palvelukokonaisuuden kuvaaminen työntekijöiden ja erityisesti asiakkaan näkökulmasta. Mukana kokemusasiantuntijoita.
3. Vaikeiden asioiden puheeksiotto -kampanja. Keskustelua/kysely tulosalueille eri mittareiden käytöstä moniammatillisessa voimainnassa: miten edetään, kun riskikäyttö nousee esille, kysytäänkö rahapelaamisesta? Infot eri toimijoille.
4. Mediasuunnitelman toimeenpano ja täydentäminen sekä yhteydet yhteistyötahoihin sis. YLE/ KS. Keskustelu ja aiheen rajaamiset yhdessä ME-hankkeen kanssa. Kainuun soten/tulevan hyvinvointialueen verkkosivustojen ylläpito.

Poikkeamat, ongelmat, riskit

- Aikataulutus!
- Siirtyminen hyvinvointialueelle – muutokset organisaatiossa ~ niiden vaikutus kehittämiseen.
- Saadaanko kokemusasiantuntijoita ja soten toimijoita kattavasti mukaan? Kajaani-keskeisyys.

Sosiaalihuollon kehittäminen A. Repo

- Sosiaalityön uudelleen organisointi, resurssien riittävyys/kohdentuminen, toimintamallien uudistaminen
- Asiakkaan arjen tuki taloussosiaalityön välitystilipalveluja ja palveluohjausta kehittämällä
- Strategisen yliopistoyhteistyön vahvistaminen, oppilaitosyhteistyö → työvoiman saatavuus
- Asiakasosallisuus kehittämisessä, operatiivisessa toiminnassa

Yleistilanne suhteessa hankesuunnitelmaan

Sosiaalityön resurssit ja organisointi: organisaatiomuutoksen tuloksena keskitetyn sosiaalityön luominen sosiaalityön ja sosiaaliohjauksen palvelualueelle, tiekartta-konsepti odottaa avaamista. **Taloussosiaalityö:** kehittämisprosessi käynnissä kaikkien ammattiryhmien osalta. **Yliopistoyhteistyö:** alustavat toimenpiteet sovittu opiskelijoiden osalta, yhteistyö vaikuttavuuden arvioinnin näkökulmasta odottaa vielä tarkentamista.

Keskeiset aikaansaannokset 8/2022 mennessä

- **Sosiaalityön resurssit ja organisointi:** 1) HYPA:n organisaatorakenteen kartoitus: haasteet/kehittämistarpeet; 2) mukana HYPA:n tulosalueen organisaatiouudistus –työryhmässä sekä Sosiaalityön ja sosiaaliohjauksen alatyöryhmässä, 3) Sosiaalityön resurssien kuvaus ja arviointi: työn organisointi, henkilöresurssit, esimiestasot ja johtamismallit.
- **Taloussosiaalityö:** 1) Työryhmätyön jäsenitys & kehittämisalustat ja -välineet; 2) kysely aikuissosiaalipalveluiden sosiaalityöntekijöille, -ohjaajille ja toimistosihteereille: ammattiryhmien välinen työnjako ja yhteistyö, koulutustarpeet, 3) asiakasosallisuutta lisäävien menetelmien ja käytäntöjen kartoitus ja idealuonnos asiakaskyselyä varten 4) aikuissosiaalipalveluiden palvelutarpeen arviointi 2021 ja 2022: aineiston analyysit
- **Yliopistoyhteistyö:** 1) Kainuun soten yliopistoyhteistyön käytäntöjen kartoittaminen, 2) Itä-Suomen yliopiston kanssa yhteistyötoimenpiteinä (taloussosiaalityö): mahdolliset pro gradu-aiheet, käytännön jaksolla opiskelijan osallistuminen kehittämistehtävään

Vielä tehtävänä

- **Sosiaalityön resurssit ja organisointi:** 1) uusien vastualueiden organisoinnin toimivuuden arviointi: rakenteiden ja sisältöjen analyysi 2023, 2) sosiaalityön organisointi uuden mallin mukaan, 3) tiekartan luominen sosiaalityön vahvistamiseksi.
- **Taloussosiaalityö:** 1) uuden toimintamallin kehittäminen välitystilipalvelussa ja talouden ohjauksen ja neuvonnan osalta; 2) koulutus/valmennus henkilöstölle; 3) suunnitella ja arvioida toimintamallin vaikuttavuutta asiakkaisiin; 4) implementaatio 2023: kokeilu, seuranta, analyysi, raportointi; 5) luoda kehityssuunnitelma ja implementaatio suunnitelma tulevaisuutta varten.
- **Yliopistoyhteistyö:** 1) yhteistyö kehittämisprosessin toimintamallin vaikuttavuuden arvioinnissa; 2) yhteisten tapahtumien suunnittelu ja toteuttaminen.

Poikkeamat, ongelmat, riskit

- Tiivis aikataulu hyvinvointialueen valmistumisessa ja HYPA:n organisaatiouudistuksen moniulotteisuus

<p>Maksuton ehkäisy E. Ämmälä</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Terveystenhoitajien/kätilöiden koulutukset • Työnjaot: lääkärit/th/kätilöt, toiminnan nivominen äitiysneuvola- sekä koulu- ja opiskelijaterveydenhuollon työhön • Toimintamallit ehkäisyvälineiden jakamiseen • Ehkäisy-/seksuaalineuvonta + ehkäisyvälineiden jakaminen
<p>Yleistilanne suhteessa hankesuunnitelmaan</p>	<p>Kehittäminen etenee hankesuunnitelman mukaisesti.</p>
<p>Keskeiset aikaansaannokset 8/2022 mennessä</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Koulutushankintapäätökset tehty: synnytysten jälkitarkastus, kierukoiden ja ehkäisykapseleiden asennus, seksuaalineuvoja. Seksuaalineuvojakoulutus jo alkanut, muut alkavat marraskuussa. • Kohderyhmä osallistunut ehkäisypalveluiden kehittämiseen asiakaskyselyn muodossa; kysely auki 18.9. saakka • Maksuttoman ehkäisyn palvelupolun hahmotelmaa luonnosteltu • Ehkäisyn aloituksen esitetietolomaketta suunniteltu Omasoten suunnittelijan kanssa, ensimmäinen versio valmiina
<p>Vielä tehtävänä</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Yhteistyön sopiminen YTHS:n kanssa, neuvottelut vielä auki • Asiakaskyselyn vastausten analysointi ja hyödyntäminen ehkäisyneuvonnan palveluiden kehittämisessä • Palvelupolun ja neuvonnan sisällön suunnittelu • Digitaalisten välineiden käytön sekä etäneuvonnan lisääminen ehkäisyneuvonnassa, soten nettisivut • Ehkäisyväline ja –valmistehankinnat • Viestintää maksuttoman ehkäisyn kokeilun aloituksesta ja palveluihin hakeutumisesta mm. soten ja hankkeen somekanavilla, wilmassa, Kainuun sanomissa, soten nettisivuilla, julistein, blogikirjoitus Kaimaan • Maksuttoman ehkäisyn kokeilun aloittaminen tammikuussa 2023; jalkauttamisen ja juurruttamisen tukeminen
<p>Poikkeamat, ongelmat, riskit</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tehtävänsiirtoihin liittyvää palkanlisää ei ole vielä sovittu. Hoitajat toivovat asian ratkeavan ennen kouluttautumista. • Yhteistyö YTHS:n kanssa haasteellista johtuen heidän työskentelytavoistaan (digivastaanotto) sekä Knin toimipisteen vähäisistä hlöstöresursseista.

Osallisuuden hallintamalli

E. Tusa

- Osallisuuden hallintamallin laadinta
- Järjestöjen ja vapaaehtoistyön roolin ja merkityksen selkeyttäminen Kainuun sotessa
- Asiakkuuskertomuksen ja –suunnitelman laadinta

Yleistilanne suhteessa hankesuunnitelmaan

Suunnittelija poissa 2 kk, yleistilanne suhteessa hankesuunnitelmaan kuitenkin hyvä. Toimintasuunnitelmaan tulossa täsmennyksiä/priorisointia hankkeen edetessä. Projektiryhmä kokoontunut kerran.

Keskeiset aikaansaannokset 8/2022 mennessä

- 1) Osallisuuden hallintamallin laadinta
 - Koulutusten suunnittelu aloitettu ja neuvoteltu koulutusten sisällöistä kouluttajien kanssa
- 2) Järjestöjen ja vapaaehtoistyön roolin ja merkityksen selkeyttäminen Kainuun sotessa
 - Verkostojen kasaaminen
 - Voisiko roolia ja merkitystä kirkastaa laatimalla järjestöjen ja vapaaehtoistoimijoiden kanssa Yhteistyömallia?
→ Jatkuvan ja säännöllisen yhteistyön ja sen kehittämisen rakenne, kumppanuuden toimintatavat, Kainuun soten tarjoaman tuen periaatteet
- 3) Asiakkuuskertomuksen ja –suunnitelman laadinta
 - Asiakkuuskertomus kuvaa, miten asiakkaat, heidän toiveensa ja tarpeensa on otettu huomioon palveluissa
→ Tukee asiakkaiden osallisuutta, lisää asiakasymmärrystä ja toimii laadun kehittämisen välineenä
 - Laadittu alustava suunnitelma asiakkuuskertomuksen sisällöstä ja etsitty vaihtoehtoja visuaaliseen ilmeeseen
 - Kehittäjäryhmän kokoaminen aloitettu.

Vielä tehtävänä

- 1) Osallisuuden hallintamallin laadinta
 - Pehdytyspaketti henkilöstölle?, Osallisuuteen liittyvät koulutukset henkilöstölle
 - Uusien työmuotojen käyttöönotto, erityisesti digitaalisuuden hyödyntäminen
 - Tuotos: Osallisuuden hallintamalli
- 2) Järjestöjen ja vapaaehtoistyön roolin ja merkityksen selkeyttäminen Kainuun sotessa
 - Järjestökyselyn laatiminen ja analysointi → toimenpiteiden suunnittelu
- 3) Asiakkuuskertomuksen ja –suunnitelman laadinta
 - Asiakkuuskertomuksen laadinta vuodelle 2022. Kehittäjäryhmän tapaamisten aloitus. Tavoitteena viisi tapaamista.
 - Tuotos: Asiakkuuskertomus ja -suunnitelma

Poikkeamat, ongelmat, riskit

- Rajaukset, yhteistyöverkosto

Innokylään kuvatut toimintamallit

www.Innokyla.fi

TOIMINTAMALLI

Helposti lähelläsi - hyvinvointiryhmä:
osallistava ryhmämuotoinen
palveluohjausmalli ikäihmisille

RYHMÄTOIMINTA ASIAKAS- JA
PALVELUOHJAUS

TOIMINTAMALLI

Moniammatillinen vastaanottotoiminta

MONIAMMATILLISUUS VASTAANOTTO
TERVEYSKESKUKSET SAATAVUUS
ENNALTAEHKÄISY

TOIMINTAMALLI

Neuvokasperhe -menetelmän laajempi käyttöönnotto Kainuussa

ELINTAVAT NEUVOLA VARHAISKASVATUS
ENNALTAEHKÄISY PERHEPALVELUT

TOIMINTAMALLI

Varhaisen tuen tiimi Kainuun perhekeskuksessa

MONIALAISUUS MONIAMMATILLISUUS
VARHAINEN TUNNISTAMINEN NEUVOLA
VARHAISKASVATUS

Oma-arviointiraportti tulossa 30.9.2022

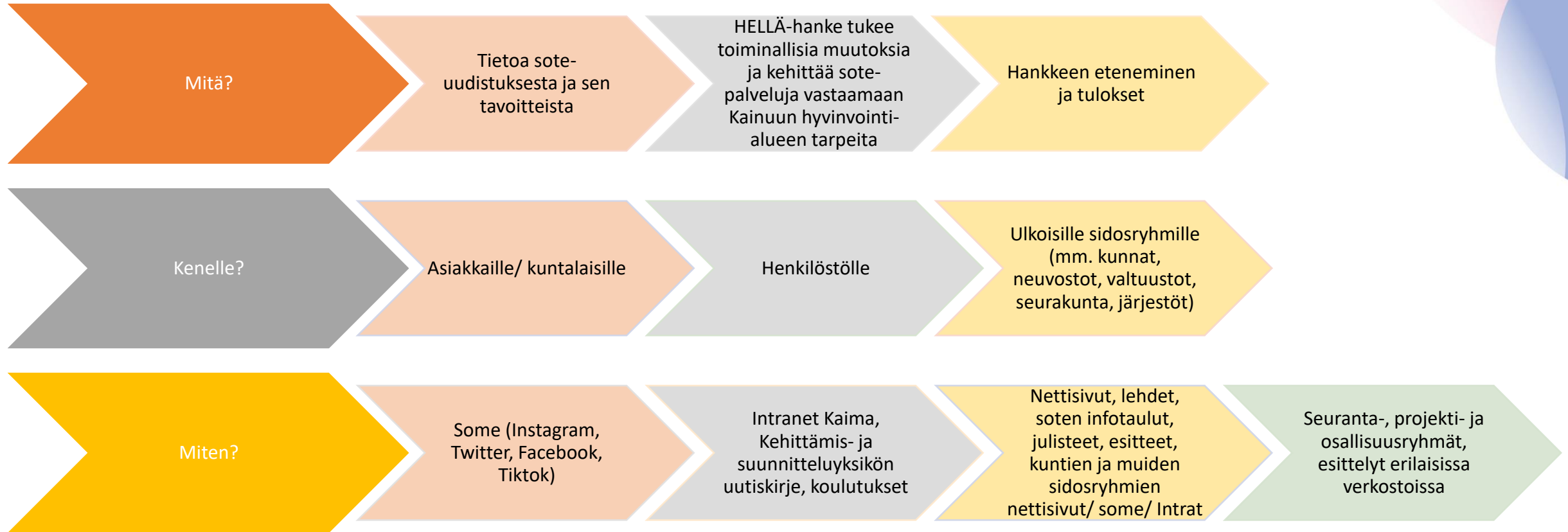
Menot	2020		2021		2022		2023		Yhteensä	
	Suunniteltu	Toteutunut	Suunniteltu	Toteutunut	Suunniteltu	Toteutunut	Suunniteltu	Toteutunut	Suunniteltu	Jäljellä
Henkilöstömenot, joista	132 731	99 153	332 670	290 565	807 210	257 640	907 690		2 180 301	1 532 943
Projektiin palkattu henkilöstö	82 931	53 886	297 170	252 069	712 210	239 050	835 460		1 927 771	1 382 766
Työpanoksen siirto	49 800	45 267	35 500	38 496	95 000	18 590	72 230		252 530	150 177
Palvelujen ostot yhteensä, josta	212 170	152 449	486 560	399 474	1 041 470	47 458	444 290		2 184 490	1 585 109
Asiantuntijapalvelut	203 170	151 037	459 060	386 845	997 990	43 439	394 870		2 055 090	1 473 770
Matkustus- ja majoituskustannukset	6 000	189	18 000	1 645	29 170	429	33 600		86 770	84 507
Koulutuspalvelut	2 000	0	6 000	5 291	7 230	1 286	8 400		23 630	17 054
Muut palvelujen ostot	1 000	1 223	3 500	5 693	7 080	2 304	7 420		19 000	9 780
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	1 400	2 187	5 400	888	5 810	2 751	4 235		16 845	11 020
Vuokrat	5 000	2 051	15 000	8 550	33 030	6 195	33 600		86 630	69 834
Muut menot					280 000		280 000		560 000	560 000
Investointimenot yhteensä, josta	4 000	0	1 000	0	4 000	0	0		9 000	9 000
Aineettomat hyödykkeet										
Koneet ja kalusto	4 000	0	1 000	0	4 000		0		9 000	9 000
Muut investointimenot										
Menot yhteensä = kokonaiskustannukset	355 301	255 840	840 630	699 477	2 171 520	314 043	1 669 815		5 037 266	400 455
LAPE muutosohjelman osuus menoista	47 690	18 201	195 700	139 136	129 730	76 174	201 601		574 721	341 210
Haettava valtionavustus	355 301	255 840	840 630	699 477	2 171 520	314 043	1 669 815		5 037 266	3 767 906

- Maksatushakemus jätetty 8/2022

Viestintä HELLÄ-hankkeen toimesta

Visio: Ihminen edellä, Ydinviesti: Helposti lähelläsi

Ikäihmiset haluavat tulla kuulluiksi ja vaikuttaa – Kainuussa pilotoitu ryhmämalli tukee hyvinvointia ja kotona asumista

Julkaistu: 8.9.2022 klo 6:30

Hyvinvointiryhmämallin tiivistetty viesti on: sosiaalista toimintaa on oltava, sinne on päästävä ja kokemuksia on kuultava.

Ikäihmisten vaikutusmahdollisuuksia päätöksenteossa ja palvelujen saamisessa olisi Juhani Nilsisen mukaan hyvä lujittaa järjestämällä säännöllisiä tapaamisia hyvinvointialueen, kuntien ja järjestöjen toimijoiden kanssa. Kuva: Jussi Pohjavirta

Marjukka Väisänen
KAINUUN SANOMAT

- **Somejulkaisut:** n. 1 krt/vko
- **Päihde- ja riippuvuuksien hoidon kehittäminen, mt-palvelut:** Mediaryhmä kokoontui 8/22 tekemään viestintäsuunnitelmaa. Suunniteltu viestintäkampanjat Mielenterveysviikolle (vko 47) ja Ehkäisevän päihdetyön viikolle (vko 45) – mm. tapahtumia, videoita, podcastejä, striimauksia.
- **Tiedote 17.8.2022** Ikäihmisten hyte-työn vaikuttavuuden parantaminen [Kotona asumisen tuki sekä digitaalisten palvelujen ja osallistavan toiminnan saatavuus](#) [lisäisivät hyvinvoinnin edistämisen vaikuttavuutta 70 vuotta täyttäneillä | Itä-Suomen yliopisto \(uef.fi\)](#)
- **Lehti-jutut** Kainuun Sanomat 8.-9.9.2022 [Ikäihmiset haluavat tulla kuulluiksi ja vaikuttaa – Kainuussa pilotoitu ryhmämalli tukee hyvinvointia ja kotona asumista | Kainuun Sanomat](#)
- **Politiikkasuositus** Kainuun ikäihmisten hyvinvoinnin edistämisestä, Itä-Suomen yliopisto: Jaettu 6/22 sähköpostitse Kainuun soten yhtymähallitukselle ja valtuustolle, Kainuun hyvinvointialueen hallitukselle ja aluevaltuustolle, Kainuun kuntien hyte-koordinaattoreille. Julkaisu some-tileillä. 8/22 jakelu hyvinvointialueen vanhusneuvostolle. [Politiikkasuositus](#)
- **Kyselyt** jatkuvina: työhyvinvointikysely moniammatillisen tiimin terveysasemien ja fysioterapian henkilöstölle, suun terveydenhuollon työhyvinvointikysely Kajaanin hammashoitoloiden henkilöstölle. Yksittäiset kyselyt: Kysely välitystilipalvelun asiakkaiden kanssa työskenteleville sosiaalihuollon ammattilaisille, kysely alle 25-vuotialle raskauden ehkäisy- ja seksuaalineuvontapalveluista
- **Innokylä** julkaistu hankkeessa kehitettyjä toimintamalleja [| Innokylä \(innokyla.fi\)](#)
- **Koulutukset** Neuropsykiatriset häiriöt alle kouluikässä -koulutukset/ Kainuun soten ja Kainuun vaka:n ammattilaisille. Moniammatillisen yhteistyön tarve, taito ja tahto Kainuussa – koulutukselliset työpajat
- **HELLÄ –esittelyt:** HELLÄ-hankkeen tilannekatsaus Hyvinvointialueen aluehallitukselle ja Kainuun soten yhtymähallitukselle. Varhaisen tuen tiimin esittelyt kuntien perhekeskustiimien kokouksissa. Psyk.sos menetelmien esittelyt MT- yksikön tiimipalaverissa.

Riskikatsaus

Riski	Riskin minimointiin tähtäävät toimenpiteet	Tilanne 31.8.2022
Aikataulu	Hanke aikataulutetaan välitavoitteiden mukaan. Projektipäällikkö, ohjausryhmä sekä muut toimijat seuraavat aktiivisesti aikataulun toteutumista ja vie hanketta suunnitelman mukaisesti eteenpäin.	<ul style="list-style-type: none"> + Täydennyshaussa saadun jatkoajan myötä on edetty aikataulussa - Jatko huolestuttaa: moniamm. vo, sote-keskus –mallinnus, psykososiaalisten menetelmien koulutukset
Viestintä	<p>Riittävän tarkka viestintäsuunnitelma, johon kirjataan huolellisesti viestinnän tahot ja keinot, sekä noudatetaan suunnitelmaa. Projektipäällikkö vastaa viestintäsuunnitelman toteuttamisesta, muut toimijat ja kumppanit toteuttavat tahoillaan viestintää. Viestitään riittävän usein ja säännöllisesti sekä käytetään erilaisia viestintävälineitä ja -tapoja. Viestinnässä toteutetaan avoimuutta ja dialogisuutta. Viestitään henkilöstölle oikea-aikaisesti ja avoimesti. Järjestöt osallistetaan kehittämisprosesseihin, tehdään ohjausta, markkinointia yhteistyössä alueen järjestöjen ja muiden toimijoiden kanssa. Viestintä toteutuu monikanavaisesti.</p>	<ul style="list-style-type: none"> + Viestintää on tehty viestintäsuunnitelman mukaisesti runsaasti eri kanavilla ja eri kohderyhmille
Henkilöstö	<p>Ammattitaitoinen projektihenkilöstö, joka on perehdytetty hyvin. Henkilöstö toimii osana Kainuun sotea yhteistyössä eri vastualueiden kanssa. Hankkeen hallinnoinnista vastaava kehittäminen ja suunnittelu -yksikkö on projektihenkilöstön tukena ja refleктоijana. Operatiivisen toiminnan henkilöstö ja esimiehet osallistetaan kehittämistyöhön aktiivisella dialogisella yhteistyöllä. Hanketyöntekijät toimivat osana normaalia operatiivista toimintaa niissä kohdissa, joissa se soveltuu. Hankkeessa tehdään systemaattista dokumentointia heti alusta alkaen ja näin estetään tietokatkokset, mikäli projektihenkilöstö vaihtuu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> + Hankkeessa motivoituneita, osaavia, tekeviä suunnittelijoita ± Perhekeskustoiminnan tehostamiskokonaisuudessa molemmat suunnittelijat vaihtuvat, tilanne kuitenkin ok - Täydennyshaun avauksissa aloitusviive 1½ - 3 kk (rekryt) - Moniammatillisen vastaanoton sosiaalityön suunnittelijarekry ei ole tuottanut tulosta - Operatiivisen toiminnan henkilöstön osallistumista rajoittavat henkilöresurssit, korona, useat hankkeet
Hallinnointi	<p>Kehittämisen- ja suunnitteluyksikkö on toteuttanut ja hallinnoinut erilaisia ja erirahoitteisia hankkeita jo yli 15 vuotta hyvin tuloksin, joten riski epäonnistua hallinnoinnissa ei ole suuri. Myös ammattitaitoinen projektihenkilöstö ja heidän vastuunsa osaamisensa ja ammatillisuutensa ylläpitämisestä pienentävät hallinnoinnin epäonnistumista. Oikea-aikaiset, riittävän yksiselitteiset ohjeet ja hanketapaamiset (STM/AVI) tukevat hallinnoinnin onnistumista. Keskusteluyhteys STM/AVI on sujuvaa. Yhteisellä ohjausryhmällä ja hanketyön koordinaatiolla turvataan Rakennuudistus- ja Tulevaisuuden sote-keskus -hankkeiden riittävä yhteistyö ja yhteen nivoutuminen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> + Rahoittajalta selkeät ohjeet, keskusteluyhteys toimiva + Hankkeesta on raportoitu rahoittajan edellyttämällä tavalla + Hankehallinnon vahva kokemus - Tilastojen saaminen sotesta hankalaa, tilastojen luotettavuus =?

Riski	Riskin minimointiin tähtäävät toimenpiteet	Tilanne 31.8.2022
Sitoutuminen	<p>Projektisuunnittelijoiden sitoutumista työhön edistetään hyvällä vakituisen kehittämisshenkilöstön tuella sekä hyvän työyhteisön ja työhyvinvoinnin edistämällä. Projektihenkilöstö saa reflektiivistä tukea pilotin toteutukseen sekä kehittämissyksiköstä että operatiivisista palveluista. Ohjaus- ja työryhmät sidotaan hankkeeseen dialogilla hankkeen merkityksellisyydestä ja tulosten/onnistumisen vaikutuksellisuudesta. Aktiivinen julkisuudessa oleminen tukee toimijoiden sitoutumista hankkeeseen. Tarvittavat päätökset viedään asianomaiseen päätöksentekoon mahdollisimman pian. Organisaation henkilöstö, esimiehet ja johto osallistetaan mahdollisimman laajasti muutosprosesseihin ja kehittämiseen. Hankkeessa käytetään laajasti osallistamista tukevia menetelmiä.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Kehittämistyön eteneminen tietyiltä osin haasteellista, <ul style="list-style-type: none"> - Professio-/siilorajat + vastuun siirtäminen/ulkoistaminen - Kehittämisorientaation puutetta, kehittämisestä ei saisi puhua, hanke -sanaa ei saisi käyttää - Oman toiminnan arviointi: läpinäkyvyys, kirjaamiskyvykyys/-halukkuus, systemaattisuus? → tilastojen luotettavuus, tiedolla johtaminen - Vastuun siirtäminen/ulkoistaminen - Asioita jopa vaikea edistää vallitsevissa olosuhteissa: <p><u>Tk-vastaanotto</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Johdon sitoutuminen? Henkilöstöllä sitoutumattomuutta? - Keskeisten toimintamallia kannattaneiden johto-/vastuuhenkilöiden/ammattilaisten menetykset - Allekirjoittavatko tilalle tulevat henkilöt toimintamallin peruseriaatteen; edellytetäänkö sitä heiltä? → murtuuko toimintamallin edistäminen, vakiinnuttaminen, juurtuminen? <p><u>Moniammatillinen vo & sote-keskus-mallinnus tk-vo + ft + mtp + aik.sos.työ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Vanhasta kiinni pitäminen, joustamattomuus, näköalattomuus → yhtenäisen näkemyksen löytyminen - Sote-keskus –määrittely ja mallinnus isossa kuvassa: epäselvää kuka vastaa ja miten hanke mukana? - Hyvinvointialue –liityntä =?
Hankkeen toimenpiteet	<p>Tarkempi toimintasuunnitelma ja aikataulu laaditaan rahoituspäätöksen jälkeen. Riittävän yksityiskohtainen ja konkreettinen toimintasuunnitelma aikatauluineen tukee toimenpiteiden toteutumista ja tavoitteiden saavuttamista. Suunnittelussa ja menetelmissä käytetään ajankohtaisinta tietoa.</p>	<p>+ Kullekin kehittämiskohteelle on hankkeessa tehty aikataulutettu toimintasuunnitelma linjauksineen ja rajauksineen</p>
Taloudelliset riskit	<p>Hankkeen budjettia noudatetaan. Riski on pieni, koska organisaatiolla on hyvä taloushallinnon seurantarjestelmä, ja kehittämis- ja suunnitteluosastolla on vuosien kokemus hyvästä hankkeiden taloudenpidosta. Projektipäälliköltä edellytetään talousosaamista. Rahoittajan antamia ohjeita noudatetaan tarkasti.</p>	<p>+ Budjetin noudattaminen kunnossa</p>

Helposti lähelläsi – HELLÄ

Lisätietoja:

Pirjo Kyyrönen

Projektipäällikkö, HELLÄ-hanke

pirjo.kyyronen@kainuu.fi

Puh. 040 153 3287

<https://sote.kainuu.fi/tulevaisuuden-sote-keskus-kainuuseen-helposti-lahellasi-hella>

Twitter @sotehankkeet

Facebook Sote-uudistuksen kehittämishankkeet Kainuussa - HELLÄ, KaRa

Instagram @tulevaisuudensote_kainuu

Kainuun sote

Sote-uudistus